

ycca nieuwsbericht

oktober 2013

---

ycca-symposium

Van NUL naar nu: de exploderende waarneming

zondag 17 november 2013

Wij nodigen u graag uit voor de tweede ycca-ontmoeting op zondag 17 november 2013 met het symposium 'Van NUL naar nu: de exploderende waarneming'. Over de filosofische betekenis van de NUL-beweging, haar vervaging van disciplines, en wat de werken die daaruit voortkwamen met onze waarneming hebben gedaan.

Dit ycca-symposium is een vervolg op de ycca-bijeenkomst 'vannulnaarnu... en verder' in oktober vorig jaar. 45 gasten uit het hele land waren naar Deventer gekomen voor een inspirerende ontmoeting met Henk Peeters – beeldend kunstenaar en een van de oprichters van de NUL-groep – en een inleiding van Tijs Visser, directeur van de ZERO Foundation in Düsseldorf.

Het symposium 'Van NUL naar nu: de exploderende waarneming' wordt gehouden in het Kunstenlab te Deventer, gevestigd in het voormalige laboratorium van AKZO Chemie, in 1927 gebouwd in functionalistische stijl naar een ontwerp van J.D. Postma. Direct er tegenover staat de historische en monumentale Bergkerk, waar een tentoonstelling bezocht zal worden.

Programma

- *Waar ging NUL eigenlijk over?*
Franck Gribling, beeldend kunstenaar en kunsthistoricus;
- *NUL -dimensionaal perspectief*
Ronald Hünneke, filosoof;
- *Gesprek met het kunstenaarsduo Driessens & Verstappen*, winnaars van de Witteveen+Bos-prijs voor Kunst+Techniek 2013;
- *Bezoek tentoonstelling Driessens & Verstappen* in de naastgelegen Bergkerk;
- De middag wordt afgesloten met een glas wijn en een hapje. Zowel de sprekers als de kunstenaars zijn daarbij aanwezig.

[Lees verder >>](#)

Toelichting en details programma

Toelichting programma

De NUL-beweging was vooral van betekenis voor de wijze waarop kunst, wetenschap en techniek zich tot elkaar verhouden. Duurzaamheid, natuurlijke bronnen en autonome energie waren thema's waarmee de NUL kunstenaars zich al in de jaren '50 en '60 in kleine en grote projecten presenteerden. NUL staat ook voor **spreiding van de waarneming en dus van de beleving van de ruimte**; waarneming kent geen grenzen meer doordat alle zintuigen worden aangesproken. Je zou dat de **exploderende waarneming** kunnen noemen.

Ook David Hockney zette de waarneming in beweging door meer vluchtlijnen te zetten in plaats van het statische standpunt van de ene vluchtlijn die zich uitsluitend via de ogen openbaart (en waar je dan ook nog doodstil bij moet zitten).

Wat betekent de **exploderende waarneming** vandaag? Hoe heeft zich deze benadering voortgezet in het werk van hedendaagse kunstenaars?

Daarom besteden we op deze middag ook aandacht aan het werk van Erwin Driessens en Maria Verstappen, winnaars dit jaar van de prijs voor Kunst+Techniek van het in Deventer gevestigde internationaal opererende ingenieursbureau Witteveen+Bos. Met digitale hulp vervolgden zij de weg van ideeën en structuren van Zero/NUL-kunstenaars als Otto Piene, Heinz Mack, Henk Peeters, Jan Schoonhoven, Felix Hess en Herman de Vries. De term 'exploderend' past ook heel goed bij Driessens & Verstappen. Via de computer laten zij de ontwikkeling van het beeld volkomen vrij en afhankelijk van de software. In hun project *E-volver* bijvoorbeeld zien we in prachtige kleuren schimmels groeien, steeds weer anders.

Programma in detail

13:00 uur

Welkom met een korte terugblik op Henk Peeters, die op 13 april jl. op 87-jarige leeftijd overleed.

13:30 uur

Waar ging NUL eigenlijk over?

Als kunstenaar was **Franck Gribling** ooggetuige van de gebeurtenissen die zich afspeelden in de jaren vijftig, zestig en daarna. Hij vertelt over de krachten en ideeën die rond 1960 tot de modernistische kunstbeweging NUL hebben geleid, de verschillende invalshoeken van de kunstenaars die daarbij betrokken waren en de uiteenlopende werken die eruit voortkwamen. Waar ging NUL eigenlijk over? Gribling heeft de ontwikkeling van NUL van zeer nabij meegemaakt en heeft zich vandaaruit een scherp beeld gevormd over de betekenis van het gedachtengoed van deze *internationale* beweging voor de samenleving en kunst van onze tijd.

Als kunsthistoricus werkte Gribling aan de Universiteit van Amsterdam. Als kunstcriticus schreef hij essays in de Haagse Post, de Groene Amsterdammer, het Museumjournaal en De Nieuwe. Als curator realiseerde hij gedurende de afgelopen drie jaar in de Antwerpse kunstenaarsruimte *Locus Solus* het project 'The present is the result of the past'.

www.franckgribling.info

[Lees verder >>](#)
Programma

14:15 uur

Nuldimensionaal perspectief

Filosoof **Ronald Hünne**man toont ons de manier waarop we de ruimte in een kunstwerk ervaren. Hij neemt ons mee van de beperkingen van het centraal perspectief en de nauwelijks toereikende correcties die **David Hockney** daarop maakte, naar NUL waarin het perspectief van de kijker weer centraal staat. Hünne

man is docent bij de studie *Kunsten, Cultuur en Media* aan de Faculteit der Letteren van de RuG. Hij onderzoekt de relatie tussen kunsten en menselijke cognitie.

15:00 uur

Gesprek met het kunstenaarsduo **Driessens & Verstappen** winnaars van de **Witteveen+Bos-prijs voor Kunst+Techniek 2013**. Erwin Driessens (1963) en Maria Verstappen (1964) vormen vanaf sinds het midden van de jaren '80 een paar. De artistieke samenwerking die ze begin jaren '90 zijn aangegaan is eigenlijk niet meer dan een logisch uitvloeisel daarvan. Zij hebben elkaar als mens en kunstenaar helpen vormen, zoals zij ook hun kunstwerken helpen vormen: deze evolueren als het ware vanzelf.

Driessens & Verstappen stellen de parameters vast, waarbinnen hun kunst zichzelf ontwikkelt. Dat kan door middel van zelf geschreven software zijn, zoals in het werk *E-volved Cultures*, of door de fysieke omstandigheden nauwkeurig te realiseren, zoals in *The Factory of Top-down Bottom-up*. In hun *Landschapsfilms* laten zij in één verstilld beeld alle seizoenen voorbij komen op een locatie, die een jaar lang gefotografeerd is vanaf exact hetzelfde camerastandpunt. De prijs wordt op 7 november a.s. aan hen uitgereikt. Zie ook www.witteveenbos.com/nl/prijs-voor-kunst-techniek en notnot.home.xs4all.nl/

15:30 uur

Bezoek aan de Bergkerk waar in verband met de toekenning van de **Witteveen+Bos-prijs voor Kunst+Techniek** het werk van het kunstenaarsduo **Driessens & Verstappen** wordt geëxposeerd.

16:30 uur

Afsluiting van het symposiumdeel

17:00 - 18.00 uur

Borrel, hapjes, ontmoeting met sprekers en kunstenaars

[Lees verder >>](#)

Praktische informatie, vooraanmelding

Praktische informatie

Het symposium wordt gehouden in het Kunstenlab, Laboratoriumplein 1 te Deventer. Op enkele minuten wandelen zijn twee parkeergarages en het NS-station is op 10 minuten te voet. De Bergkerk, waar de tentoonstelling wordt bezocht, ligt direct bij het Kunstenlab.

Om de kosten te dekken vragen wij een bijdrage van 15 euro per persoon, wanneer u alleen het inhoudelijk deel wilt bijwonen. Wilt u ook van borrel en hapjes meegenieten, dan zijn de kosten 27,50 euro per persoon. Het bezoek aan de tentoonstelling in de Bergkerk is kostenloos.

U kunt zich al aanmelden via info@yccart.eu. Bij voorkeur voor 26 oktober.

Dan ontvangt u nadere informatie en het verzoek het verschuldigde bedrag over te maken, waarna uw aanmelding definitief is.

Steun ycca

yssel center for contemporary art – opgericht in november 2011 – stelt zich ten doel de positie en ontwikkeling van onderzoekende, vooruitstrevende beeldende kunst in ons land te versterken door onder meer onderzoek, voorlichting, archiefvorming, collectievorming, advies, educatieve projecten, voorstellingen en exposities.

ycca richt zich op hedendaagse kunstvormen die zich onderscheiden door de toepassing van ongebruikelijke materialen en media, van techniek, licht, geluid en beweging en door de combinatie van beeldende kunst met wetenschap, literatuur, performance, mode, dans. Gedurfde kunst met een internationaal karakter en maatschappelijke betrokkenheid.

Deze kunstvormen onttrekken zich grotendeels aan de koopkrachtige kunstmarkt en hebben het alleen al daarom buitengewoon moeilijk in het huidige culturele en economische klimaat in ons land. Waar ze toch al relatief weinig serieuze aandacht krijgen van overheden, pers en publiek. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld Duitsland.

Wilt u op de hoogte blijven of een actieve bijdrage leveren, neem dan contact met ons op via info@yccart.eu.

U kunt 'ycca-vriend' worden voor 80 euro per jaar. U steunt daarmee de verdere ontwikkeling van ycca, de voorbereiding van tentoonstellingen, symposia, onderzoeks- en educatieve projecten. U wordt vriend door 80 euro over te maken op onze rekening NL42RABO0396334121, onder vermelding van uw e-mailadres.

Wilt u onze activiteiten of een van de projecten die op stapel staan financieel steunen, neem dan contact op met Koos Hoogland, voorzitter stichting ycca via **+31 (0)6 53 61 05 20** of **+31 (0)570 61 01 04** of per e-mail: info@yccart.eu.

ycca is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) gericht op cultuur. Ze wordt door de belastingdienst als zodanig erkend en komt dus in aanmerking voor vrijstelling van schenk- en erfbelasting. Dit betekent dat uw gift aan ycca voor de inkomstenbelasting (IB) aftrekbaar is voor meer dan 100%.

---

info@yccart.eu
www.yccart.eu

©stichting yssel centrum for contemporary art ycca
www.yccart.eu | info@yccart.eu